

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	9092
Ημερομηνία καταθέσεως	27.8.17

Αθήνα 27/09/2017

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τους Υπουργούς: α) Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
β) Εσωτερικών**

Θέμα: «Μεγάλη αύξηση των παρακολουθήσεων των επικοινωνιών από κρατικές υπηρεσίες»

Μετά την επίδοση της Έκθεσης Πεπραγμένων της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) για το 2016, από τον Πρόεδρό της προς τον Πρόεδρο της Βουλής την 20^η Σεπτεμβρίου 2017, και σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα, τα νέα αιτήματα άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών από τις αρμόδιες υπηρεσίες όπως η ΕΛ.ΑΣ. και η Ε.Υ.Π, παρουσίασαν αύξηση κατά 41,6% τα τελευταία τρία χρόνια.

Συγκεκριμένα το 2016 η ΑΔΑΕ παρέλαβε 8.124 νέα αιτήματα για παρακολουθήσεις επικοινωνιών σε σχέση με 7.175 το 2015 και 5.737 το 2014. Αναλυτικότερα για το 2016 τα 5.177 αφορούν εισαγγελικές διατάξεις και τα 2.947 βουλευμάτα δικαστικών συμβουλίων όταν οι αντίστοιχες τιμές για το 2015 ήταν 4.871 και 2.304, και για το 2014, 3.780 και 1.956. Κατά συνέπεια στην τριετία 2014-2016, η αύξηση στα αιτήματα των εισαγγελικών διατάξεων ανήλθε στο 37% και των βουλευμάτων στο 51%. Επιπρόσθετα συνεχίζονται και τα αιτήματα για παράταση προγενέστερων εισαγγελικών διατάξεων τα οποία για το 2016 ήταν 3.904 και ελαφρώς μειωμένα ως προς το 2015. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εισαγγελικές διατάξεις άρσης απορρήτου αφορούν λόγους εθνικής ασφάλειας και τα τελευταία 4 χρόνια είναι σταθερά σχεδόν διπλάσιες συγκριτικά με τα βουλευμάτα δικαστικών συμβουλίων που αφορούν τη διακρίβωση εγκλημάτων. Έτσι στην πρώτη περίπτωση με την επίκληση αναγκών εθνικής ασφάλειας οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες προχωρούν στα εν λόγω παρακολουθήσεις δίχως να αναλύονται οι λόγοι των αιτημάτων.

Σύμφωνα με την ίδια έκθεση το 2016 υποβλήθηκαν στην ΑΔΑΕ 63 καταγγελίες, εκ των οποίων οι 56 αφορούσαν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και οι 7 ταχυδρομικές υπηρεσίες. Επιπλέον, υποβλήθηκαν στην Αρχή 25 ερωτήματα από πολίτες και 14 από φορείς, τα οποία σχετίζονται με υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Από τα προηγούμενα έτη βρίσκονταν σε επεξεργασία άλλες 45 καταγγελίες που αφορούσαν τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Στο σύνολο των 101 προαναφερόμενων καταγγελιών, το 2016 εξετάστηκαν 79 εκ των οποίων οι 64 καταγγελίες αφορούσαν περιπτώσεις πιθανής παραβίασης του απορρήτου υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα παρατιθέμενα στοιχεία αφορούν διατάξεις και όχι αριθμό συνδέσεων και ατόμων καθώς μία διάταξη/απόφαση μπορεί να αφορά περισσότερους του ενός αριθμού και ατόμου, στη μεγάλη εικόνα προκύπτει ότι το 2016 καταγράφεται η υψηλότερη τιμή αιτημάτων από το 2005 και προφανώς είναι μεγάλος ο αριθμός πολιτών των οποίων οι επικοινωνίες παρακολουθούνται. Συνολικά το 2016 τα αιτήματα νέας και παράτασης παρακολούθησης των επικοινωνιών άγγιξαν τα 12.028 όταν το 2015 ήταν 11.112 και το 2014 10.453, σημειώνοντας έτσι άνοδο κατά 15% εντός της τριετίας. Οι αριθμοί αυτοί εκτιμώνται υψηλοί και κυρίως είναι ανησυχητική η αυξητική τάση των αιτημάτων για την οποία χρειάζεται να υπάρξει εξήγηση σε ποιους γενικότερους αλλά και ειδικότερους λόγους οφείλεται.

Με βάση τα παραπάνω ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1) Πως εξηγείται η διαχρονική αυξητική πορεία των αιτημάτων άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών και με βάση ποιους παράγοντες συναρτάται;
- 2) Πως κατανέμονται ανά γενικότερη κατηγορία ζητημάτων (ληστείες, ανθρωποκτονίες, εμπρησμοί κ.ο.κ.), τα βουλεύματα δικαστικών συμβουλίων σύμφωνα με τα οποία ζητείται η άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για τα έτη 2014, 2015 και 2016; Σε ποιες συγκεκριμένες κατηγορίες εγκλημάτων οφείλεται η αύξηση κατά 51% των βουλευμάτων το 2016 σε σχέση με το 2014;
- 3) Ποια είναι τα ζητήματα εθνικής ασφάλειας (σε επίπεδο γενικής κατηγοριοποίησης και όχι εξειδικευμένης αναφοράς) τα οποία εξακολουθούν σε αυξημένο βαθμό να απασχολούν τις αρμόδιες αρχές έτσι ώστε να αναγκάζονται να προβαίνουν σε παρακολούθηση μεγαλύτερου αριθμού επικοινωνιών τα τελευταία χρόνια; Έχουν προκύψει την τελευταία τριετία και νέες κατηγορίες θεμάτων εθνικής ασφαλείας, και αν ναι ποιες είναι;
- 4) Υπάρχουν εσωτερικές ασφαλιστικές δικλίδες και ελεγκτικοί μηχανισμοί εντός των κρατικών υπηρεσιών μέχρις ότου εγκριθεί προς προώθηση ένα αίτημα άρσης απορρήτου των επικοινωνιών, ειδικά όταν αυτές γίνονται κατ' επίκληση λόγων εθνικής ασφάλειας;

5) Με ποιο σύστημα διαδικασιών ελέγχονται οι υπάλληλοι των κρατικών υπηρεσιών που χειρίζονται τα τρία μεγάλα συστήματα επικοινωνίας με τις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Γιώργος Μαυρωτάς, Αττικής

Γιώργος Αμυράς, Β' Αθηνών

Γρηγόρης Ψαριανός, Β' Αθηνών